

Начало > Предприемане на съдебни действия > Медиация > Семейна медиация > Семейна медиация

Семейна медиация

Медиацията може да бъде особено полезна при трансгранични семейни спорове и в случаи на отвлечане на деца от единия родител. Терминът „семеиноправни въпроси“ обхваща широк кръг от спорове — от чисто частни въпроси до такива, в които участват публични органи.

Какво представлява трансграничната семейна медиация?

Трансграничната семейна медиация представлява процес, който се води от безпристрастно и квалифицирано трето лице — медиатор (или няколко такива лица). Медиаторът няма правомощия да налага решения. Той помага на страните да възобновят общуването помежду си и им съдейства сами да разрешат своите проблеми.

Постигнатото споразумение представлява решение, съобразено с конкретния спор на страните, с което се гарантира, че техните решения в качеството им на родители отчитат висшите интереси на детето, когато е засегнато дете.

Семеиноправните въпроси включват: родителска отговорност и право на лични отношения, отвлечане на дете, мерки за закрила на детето, издръжка за деца и бивши партньори, както и други последици от развод или раздяла.

Партньорите биват насърчавани да поемат отговорност за вземане на решенията, свързани със семейството им, като първо се опитат да разрешат конфликтите извън съдебната система.

Ето защо медиацията може да създаде конструктивна атмосфера за обсъждане и да гарантира постигането на почтено споразумение между родителите, с което се зачита и висшият интерес на детето.

Вж. следните страници за повече информация относно:

- [Основни принципи и етапи на медиацията](#)

- [Особености на трансграничната медиация](#)

- [Разходи за трансгранична медиация](#)

- [Правен контекст на трансграничната медиация](#)

Моля, изберете знаме, за да получите подробна информация за съответната страна.

Как функционира тя?

Във всички държави членки страните в спор могат да подадат молба за медиация. В някои държави членки съдията може да прикани страните в спора да се опитат го разрешат чрез медиация.

Ако всички страни в спора са съгласни да се използва медиация, избраният медиатор изготвя график на медиационните срещи. Начинът, по който се избира медиаторът, зависи от конкретната държава. Тази информация може да се намери на съответните национални страници, които са посочени в дясната част на настоящата страница.

Процесуалните представители могат да изиграят важна роля в тази връзка, като предоставят необходимата правна информация, така че страните да могат да вземат информирани решения.

На споразуменията, постигнати в процедура по медиация, може да бъде придадена изпълнителна сила, ако и двете страни го поискат. Това може да бъде постигнато например чрез одобрение от съда или заверка от нотариус.

Процесуалните представители могат да прегледат споразумението, постигнато чрез медиация, за да гарантират неговото правно действие във всички съответни правни системи.

Защо трябва да опитате медиация?

Имате възможност да контролирате изхода от вашия спор.

Медиацията е благоприятна среда, в която ръководеща роля имат страните.

Медиация Ви дава възможност за преразглеждане и коригиране на обхвата на конфликта.

Вие вземате решения и постигате споразумения, но не сте задължени да постигнете споразумение.

Като опитвате медиация, Вие не се отказвате правото си да заведете дело в съда.

Медиацията е процес, в който всички участващи страни печелят.

Медиаторът е безпристрастно и обучено лице, което Ви оказва помощ и съдействие, за да се опитате сами да решите спора.

Медиацията е относително евтина в сравнение със съдебната медиация.

Медиацията е относително бърза. Срещите могат лесно да се насрочват по всяко време, удобно за страните, и да се провеждат на различни места.

Медиацията позволява вземането на гъвкави решения (съобразени с конкретния спор) и спомага за поддържането или изграждането на конструктивни бъдещи отношения и контакти между страните.

В хода на медиацията е възможно процесуален представител да предоставя подкрепа и съвети.

Бъдещият съдебен процес може да бъде съкратен чрез медиацията.

С посочената връзка се достига до страницата [Намиране на медиатор](#).

Ограничения на медиацията

Ако има основания да се смята, че случай не е подходящ за медиация или че една от страните (или и двете) не желае да използва медиация, тогава намесата на съдебните органи е наложителна. Когато се преценява дали случай е подходящ за медиация, със специално внимание трябва да се отдели на откриване на възможни рискове като наличието на домашно насилие и неговия мащаб, злоупотреба с наркотици или алкохол, малтретиране на дете и т.н... Решението дали даден случай е подходящ за медиация трябва да се взема с оглед на всеки конкретен случай и съобразно стандартите, прилагани от медиатора и организацията за медиация.

Последна актуализация: 18/01/2019

Тази страница се поддържа от Европейската комисия. Информацията на тази страница не отразява задължително официалната позиция на Европейската комисия. Комисията не поема никаква отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. За да се запознаете с правилата относно авторското право за страниците на ЕС, моля прочетете правната информация.

Медиацията е уредена със закона от 21 февруари 2005 г. Семейната медиация, като всяка друга медиация, може да се проведе в рамките на съдебно производство (съдебна медиация) или извън него (доброволна медиация).

Медиацията, иницирана по искане на една от страните или предложена от съдията, е процес, който изисква съгласието на страните.

Страните се договарят относно назначаването на медиатор (член 1734, ал. 1 от Съдебния кодекс), който може да бъде акредитиран от Федералната комисия по медиация. Всяка от страните може по всяко време да прекрати медиацията (чл. 1729 от Съдебния кодекс.). Медиацията може да се отнася за предмета на целия спор или за част от него (чл. 1735, §2 от Съдебния кодекс).

Във всички казуси от компетентността на семейния съд, след завеждане на иск, секретарят уведомява страните относно възможността за използване на медиация и им предоставя цялата необходима за целта информация (чл. 1253 *ter 1* от Съдебния кодекс.) При развод поради непреодолими различия съдията може да разпорежи временно отлагане на производството за период не по-дълъг от един месец, през който страните могат да се осведомят относно медиацията (чл. 1255, параграф 6, ал. 2 от Съдебния кодекс.). Съдебните състави за уреждане на спора по взаимно съгласие към семейния съд попадат в обхвата на концепцията за помирение (член 731 от Съдебния кодекс): съдиите следва да помирят страните, дори да не издадат окончателно решение по делото. Медиацията в съдебния кодекс в действителност не позволява съдията да бъде медиатор.

Медиацията се извършва при пълна поверителност и медиаторът е длъжен да пази професионална тайна (чл. 1728, §параграф 1 от Съдебния кодекс.).

Процедурата по медиация включва три фази:

- Назначаване на медиатор от съдията

- Отлагане на делото за по-късна дата от съдията, който определя предварителна сума, която трябва да се заплати като част от възнаграждението на медиатора

- Резултатът от медиацията: ако медиацията е успешна, условията на споразумението са предмет на писмен документ между страните (споразумение за медиация), който може да бъде потвърден от съдията. Ако медиацията е неуспешна, страните могат да иницират (или продължат) съдебната процедура или да поискат, по взаимно съгласие, назначаване на друг медиатор.

Стойността на хонорарите, таксите и условията плащане се определят предварително от страните и медиатора.

Линк към национален сайт, където е поместен списък с медиатори в областта на семейното право: <http://www.fbc-cfm.be/fr/trouver-un-mediateur>

Линк към националния сайт, който предоставя информация относно семейната медиация или относно медиацията като цяло: <http://www.fbc-cfm.be/fr/mediation>

Линк към националното законодателство относно медиацията в семейната сфера: <http://www.fbc-cfm.be/fr/content/national-0>

Последна актуализация: 17/01/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Чешка република

В Чешката република медиацията се урежда от Закон № 202/2012 за медиацията („Законът“), който влезе в сила на 1 септември 2012 г. и с който се транспонира Директива 2008/52/ЕО относно някои аспекти на медиацията по гражданскоправни и търговскоправни въпроси.

Законът урежда правния режим на медиацията по гражданскоправни въпроси, включително по семейноправни въпроси. За да бъде включен в регистъра на медиаторите и да получи разрешение за работа като медиатор в съответствие със Закона, всеки медиатор трябва да положи специализиран изпит.

Когато е уместно и целесъобразно, съдът може да разпорежи на страните да се срещнат с регистриран медиатор за максимален период от три часа и същевременно да спре производството. Ако страна откаже да присъства на такава среща с медиатор без основателна причина, съдът може да я санкционира, като откаже да ѝ присъди — в отклонение от обичайната практика — възстановяване на всички или на част от разходите по производството, в случай че страната спечели делото.

Връзка към чешки уебсайт, който съдържа списък на регистрирани медиатори в областта на семейното право:

http://mediatori.justice.cz/MediatorPublic/Public/FR003_ZverejneniVybranychUdaju.aspx

Връзка към чешки уебсайт, който съдържа информация относно процедурата по медиация по семейноправни въпроси или относно медиацията като цяло:

Не съществува такъв уебсайт.

Връзки към уебсайтове, които предоставят достъп до чешкото законодателство, уреждащо медиацията по семейноправни въпроси:

<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6196>

http://www.cak.cz/assets/zakon-o-mediaci_aj.pdf (текст на Закона на английски език)

Последна актуализация: 06/03/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Германия

Кратко въведение в семейната медиация в Германия

Извлечение от брошурата „Брачно законодателство“ („*Eherecht*“), публикувана от Федералното министерство на правосъдието и защитата на потребителите (*Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz*), стр. 73:

„6.2.5 Семейна медиация

Двойките, които са в процес на раздяла или развод, често искат да уредят семейните си отношения по взаимно съгласие. В такива случаи медиацията е отлична алтернатива на съдебното производство.

Правната уредба на медиацията е създадена със Закона за медиацията (*Mediationsgesetz*), който влезе в сила на 26 юли 2012 г.

Медиацията помага на страните да намерят решение по взаимно съгласие на техния спор с помощта на безпристрастно лице (медиатор).

Участниците са отговорни за разрешаването на спора, като медиаторът няма правомощия да взема решения.

Това означава, че за разлика от съдебното дело могат да бъдат определени действителните интереси и нужди на участващите лица и да бъдат използвани като основа за решение, което е съобразено с конкретния спор. В съдебните решенията е по-малко вероятно да бъдат взети предвид интересите на участниците. Ето защо решенията чрез медиация се приемат по-добре от участниците и обикновено са по-ефективни в дългосрочен план. Медиацията може да доведе до изготвянето на договорни споразумения, свързани например с издръжка, имущество, собственост, родителска отговорност или право на лични отношения с децата.

Като част от бракоразводното производство съдът може да разпорежи съпрузите, заедно или поотделно, да посетят безплатна информационна сесия за медиацията или да участват в друга форма на извънсъдебно уреждане на висящи аксесорни въпроси [1] с помощта на лице или орган, определен от съда, и да представят удостоверение, потвърждаващо тяхното участие (член 135 от Закона за производството по семейни спорове и охранителните производства — *Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit*). Това разпореждане не може да бъде принудително изпълнено. При вземането на решение за разпределянето на разноските обаче, съдът може да вземе предвид неспазването му (член 150, алинея 4 от Закона за производството по семейни спорове и охранителните производства).“ Същото се прилага за въпросите, свързани с произхода, съгласно член 156, алинея 1, изречения 3 и 5 и член 81, алинея 2, точка 5 от Закона за производството по семейни спорове и охранителните производства. В такива случаи съдът може да разпорежи родителите да посетят информационна сесия за медиацията или да участват в друга форма на извънсъдебно уреждане на спорове. Това разпореждане не може да бъде принудително изпълнено, но при вземането на решение за разпределянето на процесуалните разноси съдът може да вземе предвид неспазването му.

Връзки към германски уебсайтове, където можете да намерите медиатори по семейноправни въпроси

Mediation bei internationalen Kindschaftskonflikten (MiKK e. V.), Fasanenstraße 12, 10623 Berlin, Germany (Медиация по международни спорове за произход)

<http://www.mikk-ev.de/>

- Zentrale Anlaufstelle für grenzüberschreitende Kindschaftskonflikte beim Internationalen Sozialdienst im Deutschen Verein (ZAnK), Michaelkirchstraße 17 /18, 10179 Berlin, Germany (Централна контактна точка за трансгранични спорове за произход на немския клон на Международната социална служба)

<http://www.zank.de/>

Връзки към германски уебсайтове, където можете да намерите информация за семейната медиация или за медиацията като цяло

- Bundesverband Mediation e.V. (BM), Wittestr. 30 K, 13509 Berlin (Федерация за медиация)

<http://www.bmev.de/>

- Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V. (BAFM), Spichernstraße 11, 10777 Berlin (Работна група за семейна медиация)

<http://www.bafm-mediation.de/>

Връзки към германското законодателство в областта на семейната медиация

- Федералното министерство на правосъдието и защитата на потребителите (*Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz*), Mohrenstraße 37, 10117 Berlin

<http://www.bmjv.de/>

- Закон за насърчаване на медиацията и други начини за извънсъдебно решаване на спорове (*Gesetz zur Förderung der Mediation und anderer Verfahren der außergerichtlichen Konfliktbeilegung*) (BGBl. (*Bundesgesetzblatt*, Федерален държавен вестник), 2012 г. част I, бр. 35 от 25 юли 2012 г.)

<http://www.bmjv.de/SharedDocs/Abteilungen/DE/AbtR/RA1.html?nn=1470004>

[1] Аксесорни въпроси са например споровете, отнасящи се до режима на брачно-имуществени отношения, паричното изравняване между пенсионните права на разведените съпрузи, плащането на издръжка, семейното жилище и разходите за домакинството.

Последна актуализация: 03/11/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [et](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Трансгранична семейна медиация - Естония

Семейната медиация или медиацията по бракоразводни производства е предназначена главно за родители, които са в процес на развод или на раздяла и се нуждаят от помощта на безпристрастен специалист, който да посредничи при различия в мненията и да улесни общуването и сътрудничеството между тях по въпроси, засягащи бъдещи договорености относно техните деца, както и сключването на споразумения по тези въпроси. Целта на процедурата по медиация е не толкова да се постигне помирение, колкото да се постигнат приложими споразумения.

От април 2015 г. услугата е достъпна и се финансира по следните начини:

чрез насочване към услугата от органите на местното управление по местоживее на детето и с частично финансиране от страна на тези органи; чрез образуване на съдебно производство и насочване към услугата от съдията, като финансирането се поема от страните или, когато е възможно, се кандидатства за национална правна помощ;

по инициатива и с финансиране със собствени средства от страна на информиран родител или чрез насочване към услугата от Естонската асоциация на медиаторите (със собствени финансови средства на страните).

Цената на процедурата по медиация, която се заплаща от самите страни, се различава в различните региони. Цената на сесия е между 50 и 70 евро в Талин и в другите по-големи градове в Естония и между 35 и 50 евро в останалата част на страната. Една сесия е с продължителност 90 минути и може да се очаква средно да са необходими 5-6 срещи.

Услугата по семейна медиация може да се предоставя от специалисти в областта на психологията, социалния сектор (включително закрила на детето и социална дейност) или правото, които са преминали специално обучение и притежават съответното професионално удостоверение.

Данните за връзка на тези специалисти могат да бъдат намерени на уебсайтовете на [Естонската асоциация на медиаторите](#), окръжните съдилища и органите на местното управление.

Организацията на услугата по семейна медиация в Естония се урежда от следните законодателни актове:

[Закона за помириението](#);

 [Закона за социалното подпомагане](#);

 [Закона за семейството](#) и

 [Гражданския процесуален кодекс](#)

Един от приоритети на програмата за действие на естонското правителство за периода 2015—2016 г. е да се укрепи системата за закрила на детето, включително развитието на услугата по семейна медиация. Понастоящем Министерството на социалните въпроси и Министерството на правосъдието си сътрудничат за разработването на предложения за допълнение и изменение на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, които уреждат тази услуга, с цел подобряване на организацията и финансирането на услугата.

В Естония работят и медиатори с квалификация на международно равнище, които са компетентни да водят трансгранична медиация по случаи, при които единият родител е отвел детето в държава, която не е нито родната държава на детето, нито неговата обичайна държава на пребиваване. Работните езици са естонски, английски, руски и фински. Можете да се свържете с медиаторите чрез [функционалната електронна пощенска кутия](#) на Асоциацията.

Последна актуализация: 03/04/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Гърция

Семейна медиация

Изразът „семейна медиация“ се отнася до форма на извънсъдебно уреждане на семейни спорове (т.е. парични спорове и имуществени спорове, произтичащи от брачни отношения или от съжителство, или от отношенията между родители и деца, както и други семейни спорове), при която страните получават помощ, за да стигнат до взаимно приемливо споразумение.

I. Институтът на медиацията (*διαμεσολάβηση*) е въведен в гръцката правосъдна система със **Закон № 3898/2010** за медиацията по граждански и търговски дела (Държавен вестник, серия I, бр. 211/16-10-2010), с който се транспонира Директива 2008/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г.

Съгласно член 2 от Закон № 3898/2010, „частноправните спорове могат да бъдат предмет на медиация по съгласие на страните, ако те могат да се разпоредят с предмета на спора“, а член 8 от същия закон предвижда, че: „1. Страните или техните законни представители, или техните представители, когато става въпрос за юридически лица, участват в медиацията със своя адвокат. 2. Медиаторът се определя от страните или от трето лице по техен избор. 3. Процедурата по медиация се определя от медиатора в съгласие със страните, които могат да я прекратят, когато пожелаят. Процедурата по медиация е поверителна и не се води протокол. В хода на медиацията медиаторът може да общува и да се среща с всяка от страните“. След приключване на процедурата медиаторът трябва да изготви протокол от медиацията (член 9 от Закон № 3898/2010), който да включва постигнатото споразумение, подписано от медиатора, страните и адвокатите на страните. При изразено желание от поне една от страните медиаторът трябва също така да внесе протокола в деловодството на компетентния първоинстанционен съд, след което решението подлежи на принудително изпълнение.

Възнаграждението на медиатора е на база почасова ставка и за максимален срок от 24 часа, който включва времето, отделено за подготовка на медиацията. Страните и медиаторът могат да се споразумеят за различен начин на възнаграждение. Възнаграждението на медиатора се поема поравно от страните, освен ако не бъде договорено друго. Всяка страна поема разходите за възнаграждението на своя адвокат. Размерът на почасовата ставка се определя и изменя с решение на министъра на правосъдието, прозрачността и правата на човека.

(Вж. <http://www.diamesolavisi.gov.gr/>)

II. Освен това с **член 214В, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс**, който е въведен с член 7 от Закон № 4055/2012, се въвежда институтът на съдебната медиация (*δικαστική μεσολάβηση*). Съгласно този член „частноправните спорове могат да бъдат решени и чрез прибегване до съдебна медиация. Прибегването до съдебна медиация е доброволно и може да стане преди предявяването на иска или в хода на производството“. Параграф 3, последна алинея от същия член гласи, че „всяка страна, която има правен интерес, може чрез адвокат, действащ от нейно име, да внесе писмено искане делото да бъде отнесено до съдия-медиатор“. Същият член гласи още „4. Съдът, пред който делото е висящо, може по всяко време, ако е уместно и като се вземат предвид всички обстоятелства, да призове страните да прибегнат до съдебна медиация с оглед уреждане на спора и същевременно, ако е налице съгласие между страните, да отложи разглеждането на делото за кратък срок, не по-дълъг от шест месеца. 5. Ако страните стигнат до споразумение, се изготвя протокол от медиацията. Протоколът се подписва от медиатора, страните и адвокатите на страните, а оригиналът се внася в деловодството на първоинстанционния съд, в който се е състояла медиацията ... След като протоколът от медиацията се внесе в деловодството на първоинстанционния съд, ако страните са постигнали съгласие, че е налице претенция, той представлява изпълнително основание в съответствие с член 904, параграф 2, буква γ) от Гражданския процесуален кодекс“. Разходите за съдебната медиация безпроблемно попадат в приложното поле на Закона за предоставяне на правна помощ на граждани с ниски доходи (Закон № 3226/2004).

Две важни разпоредби са новият **член 116А от Гражданския процесуален кодекс** (въведен с член 1, параграф 2 от Закон № 4335/2015), който гласи, че „на всеки етап в хода на производството и във всички производства съдът насърчава ... избора на медиацията като средство за извънсъдебно уреждане на спора“, и **член 214Г от Гражданския процесуален кодекс**, който гласи, че „съдът предлага на страните да прибегнат до медиация, ако това е уместно с оглед на обстоятелствата по делото. Ако предложението на съда бъде прието, разглеждането на делото се отлага за срок от три месеца. Същото важи и ако самите страни решат да прибегнат до медиация в хода на делото“.

В Гърция няма законодателство, което да урежда специално семейната медиация, поради което се прилагат посочените по-горе общи правила относно медиацията и съдебната медиация.

Брачните или партньорските двойки с различно гражданство създават двукултурни семейства. При трансграничните дела в случай на развод или разделяне освен обичайните спорове във връзка със семейни въпроси (напр. упражняването на родителската отговорност, упражняването на родителските права, правото на лични отношения с детето, издръжката на детето, имуществените въпроси между съпрузите) могат да възникнат и по-сериозни проблеми, като например отвлечането на дете. В тези случаи могат лесно да се прилагат горепосочените правила относно медиацията и съдебната медиация, които са съвместими с вече приложимите правила на член 7, параграф 2, буква с) от Хагската конвенция от 1980 г. и член 55, параграф 2, буква д) от Регламент (ЕО) № 2201/2003 (Регламент „Брюксел IIa“).

Последна актуализация: 17/01/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не

са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [es](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Трансгранична семейна медиация - Испания

1 Процедура по семейна медиация

В Испания семейната медиация е напълно доброволна и за да се улесни нейното провеждане в случаи, включващи *inter alia* трансгранична семейна медиация, общото законодателство в областта на медиацията изрично позволява тя да се извършва чрез видеоконференция или други електронни средства, които дават възможност за предаване на глас или образ. Страните могат да прибегнат до медиация или преди началото на съдебното производство, или докато то е в ход, и дори след приключването му с цел да променят изхода от него или да улеснят изпълнението на съдебното решение. Ако медиацията се проведе преди производството и се постигне споразумение, съдебното производство се ускорява, тъй като страните преминават към опростено производство, при което и двете страни представят споразумението пред Съда по семейни въпроси (*Juzgado de Familia*), който одобрява споразумението, ако то не противоречи на правото или на интересите на малолетните или непълнолетните деца, или на децата с увреждания, които двойката може да има. Също така, ако двойката няма малолетни или непълнолетни деца, или деца с увреждания, страните могат да изберат да представят споразумението директно пред нотариус, който ще го впише в нотариален акт, с което то поражда същите правни последици като съдебно решение.

Ако съдебното производство е започнало, без страните да са прибегнали до медиация, съдията може, като вземе предвид всички обстоятелства по делото, да приеме, че страните следва да прибегнат до медиация, и Съдът по семейни въпроси ще ги насочи към безплатна информационна сесия. Ако те решат да прибегнат до медиация, производството не се спира, освен ако страните не поискат неговото спиране или ако крайна сметка не се постигне одобрено от съда споразумение. Ако обаче не бъде постигнато споразумение или ако страните не желаят да използват медиация, се постановява съдебно решение по всички точки, по които страните не са постигнали споразумение.

Семейна медиация не е възможна в случай на производство за основано на пола насилие между страните.

Информационната сесия е безплатна, но самата медиация включва разноски, които се поемат от страните, освен ако те не отговарят на изискванията за правна помощ. Цялата информация за съдържанието и изискванията за получаване на правна помощ можете да намерите на следния адрес:

<http://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/servicios-ciudadano/tramites-gestiones-personales/asistencia-juridica-gratuita>.

2 Професията семеен медиатор и достъп до медиатор

Медиаторът трябва да има висше образование или професионално обучение от по-висока степен и освен това, за да практикува медиация, трябва да е преминал специално обучение, което се предоставя в институции, акредитирани за тази цел.

За да може да практикува семейна медиация, не се изисква медиаторът да бъде вписан в определен регистър, но все пак регистри, в които медиаторите могат да се вписват, съществуват както на национално равнище (Регистър на медиаторите и институциите за медиация — *Registro de Mediadores e Instituciones de Mediación*, чийто уебсайт е посочен по-долу), така и на равнището на автономните области (регионално равнище). Почти всички автономни области са създали публична служба за медиация на регионално равнище. За информация относно това просто отидете на раздела за медиация на уебсайтовете на институциите, където с различна степен на подробност се обяснява как работи системата за медиация, представя се Регистърът на медиаторите, когато има такъв, и има връзка към него. Обикновено в уебсайтовете се съдържат също формуляри за искане за медиация, които препращат към специализираните агенции, създадени за извършването на медиация.

За да намерите семеен медиатор, трябва да направите разграничение между медиация, която се провежда, след като производството е образувано, и такава, която се провежда независимо от производството. Ако медиацията е поискана след започване на производството, съответният Съд по семейни въпроси ще насочи страните към свързаните с него него органи за семейна медиация, но ако медиацията се извършва преди или извън съдебното производство, страната ще трябва да потърси семеен медиатор. Полезни могат да бъдат следните източници на информация:

- посоченият по-горе Регистър на медиаторите и институциите за медиация на национално равнище: <http://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/areas-tematicas/registros/mediadores-instituciones>,

- следните институции, посочени от Министерството на правосъдието: <https://www.administraciondejusticia.gob.es/paj/publico/pagaj/home/>,

- службите за медиация, към които препраща Генералният съвет на съдебната власт (*Consejo General del Poder Judicial*): <http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion/Organos-judiciales-que-ofrecen-mediacion/Mediacion-Familiar/>,

- службите за медиация, създадени от различните автономни области. Обикновено на уебсайтовете на институциите на автономните области има информация за тях.

Освен посоченото по-горе, повече информация относно процедурата по семейна медиация, приложимото законодателство, съществуващите в различните автономни области служби за медиация и съответните формалности можете да намерите на уебсайта на Генералния съвет на съдебната власт: <http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion>.

Последна актуализация: 08/12/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Франция

Международните и европейските инструменти за сътрудничество препоръчват трансграничната семейна медиация с цел насърчване на мирното и бързото разрешаване на споровете. Централният орган на Франция разполага със звено, чиято мисия е да насърчава използването на медиацията при трансграничните казуси. Също така следва да се представи националната нормативна уредба в областта на медиацията, която може да се прилага при трансгранични казуси.

Национална правна рамка:

Закон №95-125 от 8 февруари 1995 г., последван от постановление № 2012-66 от 22 юли 1996 г. урежда съдебната медиация във Франция. Всеки сезиран с даден спор съдия може, със съгласието на страните, да назначи медиатор, в качеството му на квалифицирана, независима и безпристрастна трета страна.

Наредба №2011-1540 от 16 ноември 2011 г. за прилагане на Директива 2008/52/ЕО на Съвета от 21 май 2008 г. изменя закона от 8 февруари 1995 г. Този закон определя медиацията като структуриран процес, при който две или повече страни се опитват да постигнат споразумение за мирно разрешаване на спора си с помощта на трета страна. Той установява обща система за всички видове медиация.

За упражняване на семейна медиация е налице държавна диплома, създадена с постановление от 2 декември 2003 г. ([📄 членове R.451-66 и следващи от Кодекса за социалните дейности и семейството](#)) и постановленията от 12 февруари 2004 г. и 19 март 2012 г. Въпреки това в момента притежаването на такава диплома не е задължително условие за упражняване на функцията семеен медиатор, тъй като семейната медиация не е регламентирана професия.

Медиаторите работят или в асоциации, или на свободна практика.

Семейна медиация може да се прилага:

- 1) преди да се намеси съдът: т.нар. конвенционална семейна медиация; в този случай медиаторът е сезиран директно от страните;
- 2) по време на съдебното производство: член 1071 от Гражданския процесуален кодекс, член 255 и член 373-2-10 от Гражданския кодекс; Съдията по семейни дела може да предложи на страните да решат проблема чрез медиация и, след като получи съгласието им, да назначи за целта семеен медиатор.

Съдията по семейни дела може да разпреди на страните да се срещнат със семеен медиатор, който да ги информира за целите и провеждането на семейната медиация.

Споразумението, постигнато чрез семейна медиация, може да се предложи за одобрение от съдия по семейни дела (членове 1534 и 1565 и следващи от Гражданския процесуален кодекс). Съдията одобрява споразумението, освен ако не установи, че то не защитава в достатъчна степен интереса на детето или че съгласието на родителите не е дадено доброволно (член 373-2-7, алинея 2 от Гражданския кодекс), или в по-общ план може да наруши обществения ред.

Разноски: Първата информационна среща със семейния медиатор е безплатна за ползвателя. Семейната медиация предполага обаче финансово участие на страните в съответствие с официалните тарифи, които се прилагат за услугите на медиация. Плащането се основава на принципа на плащане на сеанс и на човек и се формира според доходите на страните. Когато лицето ползва правна помощ, държавата поема разходите за семейна медиация и националната тарифа предвижда увеличение на възнаграждението на адвоката, когато съдията по семейни дела нареди като мярка използването на медиация.

Линк към приложимите разпоредби на Гражданския процесуален кодекс: [тук](#) (56 Kb) [fr](#)

Линк към [📄 информационната страница на Министерството на правосъдието](#) относно семейната медиация

Линк към списъците с медиатори: за да намерите най-близката до вас служба за семейна медиация, може да потърсите „семейна медиация“ в раздел „Категории“ на следния сайт: [📄 Правосъдие по региони](#).

Международна семейна медиация:

Международната семейна медиация е предвидена в инструментите за международно сътрудничество в областта на семейното право (Хагска конвенция от 25 октомври 1980 г. и Регламент Брюксел IIa), с цел улесняване на споразуменията по взаимно съгласие за връщане на детето в случай на международно отвлечение или относно упражняване на правото на лични отношения от страна на единия родител.

Заинтересованите лица могат:

- 1) да се свържат с медиаторите, практикуващи на свободна практика или в асоциации: списък с медиаторите, които могат да участват в производства в областта на международното семейно право, е публикуван на следния адрес: [📄 http://www.justice.gouv.fr/26139](http://www.justice.gouv.fr/26139) (или кликнете [📄 тук](#)).

- 2) да използват медиацията чрез специалното звено в рамките на централния орган: Франция разполага в рамките на Министерството на правосъдието със звено за международна семейна медиация ([📄 CMFI](#)). При всеки нов трансграничен проблем звеното предлага своята помощ за намеса преди, паралелно и/или след съдебното производство, като съпътстваща мярка. Сключените споразумения се внасят в съда на съответните държави след одобрение от адвокатите на страните.

Централният орган, сезиран от един от родителите с искане за международна семейна медиация, отправя предложение към другия родител.

Процесът трябва да бъде **доброволен: в процеса на международна семейна медиация не може да има принуда.**

Като част от поверените му функции в областта на международната семейна медиация, специалното звено към централния орган упражнява дейността си безпристрастно по отношение на всеки родител, в условия на пълна поверителност.

Медиацията, проведена чрез звеното за международна семейна медиация на Министерството на правосъдието, е безплатна. Искането, заедно с документите относно текущите или приключените производства във Франция или в чужбина, трябва да бъдат изпратени по пощата на следния адрес:

Ministère de la Justice

Direction des affaires civiles et du Sceau – BDIP

Cellule de médiation familiale internationale

13 place Vendôme

75 042 Paris Cedex 01

Искането може да бъде отправено и по електронната поща: [📄 entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr](mailto:entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr)

Линк към сайта на френското Министерство на правосъдието (звено за международна семейна медиация): [📄 http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/la-mediation-21106.html](http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/la-mediation-21106.html)

Последна актуализация: 19/01/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Хърватия **МЕДИАЦИЯ**

На 1 ноември 2015 г. в Република Хърватия влезе в сила новият Закон за семейството (*Obiteljski zakon; Narodne novine* (Държавен вестник, № 103 /15). Той се състои от 10 отделни части, като със седмата част се урежда областта на задължителното консултиране и семейната медиация.

Задължителното консултиране е начин да се помогне на членовете на семейството да постигнат споразумения относно семейни връзки, като в същото време се обръща специално внимание на защитата на семейни връзки, които засягат дете, и на правните последици от липсата на споразумение и образуването на съдебно производство, в рамките на което се вземат решения за личните права на детето. Задължителното

консултиране се провежда от екип от експерти към компетентен център за социално подпомагане според постоянното или временното местопребиваване на детето или мястото на последното съвместно постоянно или временно местопребиваване на съпрузите или извънбрачните партньори. Съгласно Закона за семейството задължително консултиране не се провежда преди пристъпване към изпълнително или обезпечително производство. Членовете на семейството участват в задължителното консултиране лично и без пълномощник.

Задължително консултиране се провежда: 1) преди да се образува производство за развод между съпрузи, които имат общо малолетно или непълнолетно дете, и 2) преди да се образува друго съдебно производство за упражняване на родителски права и лични отношения с дете. Не се провежда задължително консултиране преди образуване на производство за развод, ако единият от съпрузите е: 1) лишен от дееспособност, ако не разбира значението и последиците от действията си, дори с помощта на специалист; 2) неспособен да извършва преценка, или 3) с неизвестно постоянно или временно местопребиваване.

Задължителното консултиране се инициира с подаването на писмена или устна молба от една от страните до центъра за социално подпомагане. При получаване на молбата за задължително консултиране, центърът за социално подпомагане е задължен да планира среща и да призове страните. По изключение, ако центърът за социално подпомагане реши, че при дадените обстоятелства съвместната среща няма да бъде от полза, или ако едната, или двете страни поискат това поради основателни причини, се определят и провеждат отделни срещи със страните. Семейната медиация е процедура, в която членовете на семейството участват доброволно. Като изключение от този принцип обаче, първата среща за семейна медиация, преди да бъде образувано производството за развод, е задължителна.

Семейната медиация е процедура, при която страните се опитват да постигнат споразумение по семеен спор, с помощта на един или повече семейни медиатори. Семейният медиатор е безпристрастно и специално обучено лице, вписано в регистъра на семейните медиатори. Основната цел на процедурата по семейна медиация е да се изготви план за съвместно упражняване на родителски права и други споразумения по отношение на детето. Освен за постигането на тази цел, в рамките на процедура по семейна медиация страните могат да се договорят по всички други въпроси, свързани с активи и други въпроси.

Семейна медиация не се провежда: 1) в случаите, когато екипът от експерти към центъра за социално подпомагане или семейният медиатор прецени, че равностойното участие на съпрузите в процеса на семейна медиация не е възможно поради домашно насилие; 2) ако единият или двамата съпрузи са недееспособни и ако не могат да разберат значението и правните последици от процедурата, дори и с помощта на специалист; 3) ако единият или двамата съпрузи не са в състояние да извършват преценка, и 4) ако не е известно временното или постоянното местопребиваване на единия от съпрузите.

Семейна медиация може да се провежда независимо от наличието на съдебно производство, като тя може да се проведе преди образуване на съдебно производство, в хода на съдебното производство или след приключването му. Съгласно Закона за семейството семейна медиация не се провежда преди да се пристъпи към изпълнително и обезпечително производство. По изключение, в хода на процеса на изпълнение за целите на упражняване на лични отношения с детето, съдът може да предложи на страните да участват в семейна медиация. Поради това след провеждането на среща със страните и като вземе предвид обстоятелствата по делото, съдът може да забави изпълнението за тридесет дни и да разпорежи на правоспособен специалист да говори с детето или да предложи на страните да участват в семейна медиация, за да постигнат споразумение по спора; ако е необходимо, съдът може да определи по-подробно упражняването на родителска отговорност чрез специално решение по време на срещата с правоспособния специалист или на семейната медиация, и съдът няма да продължи в тази насока, ако семейната медиация се окаже неуспешна или ако са необходими спешни действия.

Семейният медиатор и другите лица, участващи в процедурата по семейна медиация, са длъжни да пазят поверителната информация и данните, с които се запознават в хода на процедурата по семейна медиация във връзка с трети лица, освен: 1. когато е необходимо да съобщат информация за целите на сключването или изпълнението на споразумението, или 2. когато е необходимо да съобщат информация, с цел да се защити дете, чието благополучие е застрашено, или с цел да се премахне опасността от сериозно нарушаване на психическата и физическата неприкосновеност на лицето. Семейният медиатор е задължен да информира страните за обхвата на принципа на поверителност.

Що се отнася до споразумението, постигнато в рамките на семейната медиация, в Закона за семейството се посочва, че планът за съвместно упражняване на родителските права или други споразумения, постигнати в процедурата по семейна медиация, трябва да бъдат в писмен вид и да бъдат подписани от всички страни, както и че те ще бъдат равностойни на изпълнително основание, ако съдът ги одобри в охранителни (безспорни) производства по предложение на страните.

Ако страните не постигнат споразумение относно плана за съвместно упражняване на родителски права или относно друга спорна семейна връзка, семейният медиатор ще посочи в доклада относно спирането на процедурата по семейна медиация дали и двете страни са участвали активно. Докладът относно спирането на семейната медиация се предоставя на участниците. Семейният медиатор ще представи доклад относно спирането на семейната медиация на съда, който ще спре производството поради провеждане на процедура по семейна медиация.

В случай че в хода на съдебното производство страните предложат спорът да се реши чрез консенсусно споразумение чрез процедура по семейна медиация, съдът може да спре производството, като в този случай ще определи тримесечен срок, в рамките на който страните могат да се опитат да решат спора чрез процедура по семейна медиация. В случай че в хода на съдебното производство съдът реши, че е налице възможност за постигане на консенсусно споразумение по семейния спор, той може също така да предложи на страните процедура по семейна медиация. Ако страните се споразумеят да участва в процедура по семейна медиация, съдът ще спре производството и ще определи тримесечен срок, в рамките на който страните могат да се опитат да решат спора в процедурата по семейна медиация. Ако в рамките на тримесечния срок за провеждане на семейна медиация, определен от съда, страните не успеят да решат спора в рамките на процедура по семейна медиация, или ако страните предложат продължаване на съдебното производство, преди да изтече този срок, съдът ще възобнови производството. Преди да вземе решение относно спирането на производството, съдът е длъжен да прецени дали спирането е подходящо с оглед на нуждата от спешно действие в случаите, в които се решават правата и интересите на детето.

В процедурата по семейна медиация семейният медиатор е задължен да информира участниците да се погрижат за благополучието на детето и той или тя може да позволи на децата да изразят мнението си в процедурата по семейна медиация със съгласието на техните родители. Семейният медиатор, който провежда процедурата по семейна медиация, може да не участва в изготвянето на писмените експертни становища или оценки на семейството, или да участва по друг начин в съдебното производство, в което се решава спорът на страните, участващи в семейната медиация, освен в посочените от закона случаи.

Ако семейната медиация се провежда от семейни медиатори, които работят в системата за социално подпомагане, страните не плащат възнагражденията за работата на семейните медиатори. Ако семейната медиация се провежда от семейни медиатори извън системата за социално подпомагане, страните поемат разходите за участието си.

Разпоредбите, които уреждат медиацията, се прилагат по подходящ начин в процедурата по семейна медиация.

За допълнителна информация, моля вижте:

Закон за семейството (Държавен вестник № 103/15)

Правила за семейната медиация (*Pravilnik o obiteljskoj medijaciji*; Държавен вестник № 106/14)

Закон за медиацията (*Zakon o mirenju*; Държавен вестник № 18/11)

Последна актуализация: 23/08/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Италия

Семейната медиация е процес, който може да бъде използван доброволно от съпрузи или партньори, преминаващи през трудности, за разрешаване на техен спор с помощта на един или няколко медиатори. Задачата на медиаторите е да улеснят общуването и да помогнат на страните да се справят както с емоционалните, така и с материалните аспекти на раздялата (делба на имуществото, плащания на издръжка, използване на семейното жилище и т.н.). Тяхна задача е също така да насърчат страните да постигнат договорености, които в най-голяма степен отговарят на потребностите на всички членове на семейството.

Като цяло медиацията е уредена със Законодателен декрет № 28 от 4 март 2010 г., с измененията му, за „Прилагане на член 60 от Закон № 69 от 18 юни 2009 г. за медиацията, целяща помирение в граждански и търговски спорове“.

В този закон е предвидена процедурата за извънсъдебно уреждане на спорове за **прехвърляеми права**. По някои изрично посочени въпроси медиацията е **условие за допустимост** на иска.

Що се отнася до семейноправните въпроси, предварителната медиация е задължителна само по спорове относно семейни споразумения (т.е. договори, чрез които **предприемач** прехвърля, изцяло или отчасти, своето **предприятие** на един или няколко низходящи).

Медиацията е доброволна по всички други семейни спорове.

В производствата за упражняване на родителските права спрямо децата обаче съдът може да отложи произнасянето на решение, така че съпрузите да се опитат с помощта на експерти да постигнат споразумение чрез медиация, особено по отношение на защитата на неимуществените и имуществените интереси на децата.

Медиацията може да бъде проведена в **публични или частни субекти**, вписани в **регистъра на организациите за медиация (*registro degli organismi di mediazione*)**, който се води от Министерството на правосъдието.

Списъкът с организациите за медиация може да бъде намерен на следния уебсайт:

 <https://mediazione.giustizia.it/ROM/ALBOORGANISMIMEDIAZIONE.ASPX>

Адвокатите, вписани в адвокатската колегия, са медиатори по право.

В много общини **услугите по семейна медиация** се предлагат от центрове за семейно консултиране, социалните служби или местните здравни заведения.

Подпомаганите преговори са друга процедура, която се различава от медиацията, но която също има за цел извънсъдебното уреждане на спорове. Тя е уредена с Наредба-закон № 132 от 12 септември 2014 г., преобразувана, с измененията ѝ, в Закон № 162 от 10 ноември 2014 г.

Подпомаганите преговори представляват споразумение (известно като „споразумение за преговори“), чрез което страните се съгласяват да си „сътрудничат добросъвестно за решаването на спора по взаимно съгласие“. За да е действително, споразумението трябва да бъде сключено в писмена форма, **с помощта на един или няколко адвокати**, и да се отнася до прехвърляеми права.

За разлика от споразуменията, постигнати чрез медиация, споразуменията, които са плод на подпомагани преговори, съставляват **изпълнително основание** и позволяват конституирането на съдебно обезпечение.

Както при медиацията, преговорите може да са задължителни или доброволни.

Подпомаганите преговори по семейноправни въпроси винаги са доброволни.

Законът урежда **подпомаганите преговори по въпроси, свързани с раздяла и развод**, с цел уреждането по взаимно съгласие на развода или раздялата или изменението на установени преди това условия.

За **страни, които нямат ненавършили пълнолетие деца** (или недееспособни навършили пълнолетие деца), споразумението се изпраща на прокуратурата към компетентния съд, която, ако не установи нередности, уведомява адвокатите, че одобрява споразумението.

Ако **страните имат ненавършили пълнолетие деца** (или недееспособни навършили пълнолетие деца), споразумението трябва да бъде изпратено на прокуратурата към компетентния съд в срок от 10 дни, за да провери дали чрез него ще бъдат гарантирани интересите на децата. Ако оценката е положителна, прокуратурата го одобрява. Ако не, го изпраща на председателя на съда, който свиква страните в срок от 30 дни.

Постигнатото и одобрено по този начин споразумение **заменя съдебните разпореждания** за раздяла или развод и изменя предвидените в тях условия и поражда **същите правни последици**.

След влизането в сила на Закон № 76 от 20 май 2016 г. страните могат да използват подпомаганите преговори така също в случай на прекратяване на **гражданско партньорство между лица от еднакъв пол**.

Последна актуализация: 04/02/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Кипър

Към днешна дата Кипър все още не е въвел законово установена процедура по медиация.

Последна актуализация: 13/05/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Латвия

За да улесни прилагането на алтернативни средства за разрешаване на спорове, Република Латвия прие Закона за медиацията (в сила от 18 юни 2014 г.).

Моделът на медиация, препоръчан от съда в граждански производства, влезе в сила на 1 януари 2015 г. На съдиите се възлага задължението да предлагат на страните възможността за медиация с цел разрешаване на спора на различни етапи от производството (след започване на делото, при подготовката на делото за съдебен процес и на предварителното изслушване на делото, както и по време на съдебното производство до приключване на разглеждането по същество).

За да се насърчи медиацията като начин за разрешаване на спорове, бяха изпълнени няколко проекта:

1. *Безплатни медиаторски консултации, известни като „маси за медиация“, предлагани в съдилищата от Съвета на сертифицираните медиатори (приложими са при семейни спорове, но не се ограничават до тях)*

От 15 септември 2016 г. Министерството на правосъдието наред със Съвета на сертифицираните медиатори изпълнява пилотен проект, в който всеки, подал молба за разрешаване на граждански спор, има възможност да получи безплатна консултация от сертифициран медиатор в рамките на един час. Препоръчаните от съда безплатни консултации от сертифицирани медиатори са достъпни в няколко съдилища в Рига и навсякъде в Латвия. В рамките на проекта по време на консултацията със сертифицирания медиатор участниците по делото се уведомяват относно същността, процедурата и условията на процеса по медиация и се прави оценка на възможността за разрешаване на конкретния спор чрез медиация.

2. *Проект — Безплатна медиация в семейни спорове*

От 1 януари 2017 г. лицата могат да получават предоставяна от държавата подкрепа по програма в рамките на държавния бюджет — възможност да посетят пет безплатни сесии със сертифициран медиатор с цел разрешаване на несъгласия между родители, които засягат интересите на децата, и намиране на начини за подобряване на отношенията между членовете на семейството. В рамките на проекта е предвидена държавна подкрепа за първите пет сесии по медиация (всяка по 60 минути), управлявани от сертифициран медиатор, които са безплатни за страните. Ако спорът не бъде разрешен в рамките на пет сесии, разходите за допълнителни услуги следва да се покрият от страните. За оценка на дееспособността на дадено лице следва да се направи консултация със сертифициран медиатор или със Съвета на сертифицираните медиатори. на засегнатите лица се предоставя информация по проекта чрез съдилищата, като се прехвърля към общини, социални служби, семейни съдилища и др.

Проектът има за цел да бъде осигурена помощ на 300 двойки, като позволява на родителите с деца да разрешават както разглеждани в съда семейни спорове и несъгласия, така и такива, които все още не са отнесени в съда. По-специално проектът има за цел да подкрепя браковете или най-малко да разрешава спорове по начин, който позволява да се запази уважението между родителите на детето, и да гарантира, че те ще запазят способността си да комуникират помежду си впоследствие, за да решават заедно различни въпроси, свързани с ежедневните грижи, възпитанието и образованието на детето.

Списъкът със сертифицирани медиатори, участващи по проекта, е наличен на: [http://sertificetimediatori.lv/](http://sertificetimediatori.lv)

Последна актуализация: 13/06/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази

страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици вече са преведени.

Трансгранична семейна медиация - Люксембург

Нормативна уредба

Семейната медиация е уредена със закона от 24 февруари 2012 г. относно медитацията по граждански и търговски дела и Наредбата на Великия херцог от 25 юни 2012 г., която определя процедурата за акредитиране на съдебния и семейния медиатор, специалната програма за обучение по медиация и провеждането на безплатна информационна среща. (Законодателен сборник A №° 37 от 05.03.2012, вж. <http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/2012/02/24/n1/fo>).

Член 1251-1, параграф 2 от новия Граждански процесуален кодекс изброява случаите, при които съдията може да предложи на страните "семейна медиация". Това са:

- развод, съдебна раздяла, раздяла на двойки с регистрирано партньорство, включително прекратяване, разделение на съпругеската имуществена общност и неделимост;

- задължения за издръжка, участие в разходите на семейството, задължения за издръжка на децата и упражняване на родителските права.

Процедура

Може да се използва конвенционална медиация или семейна съдебна медиация. В първия случай медиацията може да бъде започната от всяка от страните, независимо от естеството на въпроса, без да се засяга прилагането на член 1251—22, параграф 2 от новия Граждански процесуален кодекс, и извън съдебното или арбитражното производство. Редът и условията на процедурата по медиация се определят в писмено споразумение, подписано от страните и медиатора. Конвенционалната медиация позволява на страните да използват услугите или на медиатор, акредитиран от министъра на правосъдието, или на неакредитиран медиатор.

Когато съдията е сезиран със спор, засягащ един от въпросите, посочени в член 1251-1, параграф 2 от новия Граждански процесуален кодекс, цитиран по-горе, той може да предложи на страните семейна медиация. Той назначава безплатна информационна среща с акредитиран медиатор или с медиатор, освободен от получаването на акредитация в Люксембург, при условие че същият отговаря на еквивалентни или сравними по същество изисквания в друга държава — членка на Европейския съюз, в съответствие с член 1251 -3, параграф 1, алинея 3 от новия Граждански процесуален кодекс. Следващите срещи струват 57 евро (сума, определена с наредба на Великия херцог). Съдията определя продължителността на процеса по медиация, който не може да надвишава три месеца. При все това, продължителността може да бъде удължена по взаимно съгласие на страните. Физическите лица, които не разполагат с достатъчно средства, могат да получат финансова помощ за процедурите по семейна медиация по съдебен ред.

Важно е да се отбележи, че споразуменията, постигнати чрез медиация, имат правната сила на съдебни решения. Тези споразумения за медиация, независимо дали са сключени в чужбина или на национално равнище, имат изпълнителна сила в рамките на Европейския съюз, съгласно Директива 2008/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно някои аспекти на медиацията по гражданскоправни и търговскоправни въпроси. Пълното или частичното одобрение на споразумението от председателя на окръжния съд му

придава изпълнителна сила. При семейната медиация съдията проверява дали споразумението не е в разрез с обществения ред, дали не накърнява интересите на децата, дали има възможност спорът да бъде уреден чрез медиация и дали медиаторът е акредитиран за тази цел от министъра на правосъдието.

Списък на акредитираните медиатори:

http://www.mj.public.lu/professions/mediation_en_matiere_civile_commerciale/Liste_des_mediateurs_agrees.pdf

За обща информация за медиацията в областта на гражданското и търговското право:

http://www.mj.public.lu/professions/mediation_en_matiere_civile_commerciale/

Последна актуализация: 18/04/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Унгария

Моля, разгледайте страницата за [Медиация в държавите членки](#), тъй като на нея се съдържа информация за предлаганата медиация по семейноправни въпроси.

Последна актуализация: 11/12/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Малта

Законодателство, уреждащо медиацията

Приложимото законодателство в Малта е глава 474, по-специално [Закона за медиацията](#).

Какво представлява медиацията?

Когато двойка води спор помежду си по отношение на семейни въпроси, тя може да поиска съдействие от медиатор, който да ѝ помогне да уреди спора по взаимно съгласие, без да прибегва до официално съдебно производство. Съгласно малтийското законодателство медиацията е задължителен етап, през който трябва да премине двойката, преди да подаде молба за образуване на производство за раздяла пред Семейното отделение на Гражданския съд.

Кой може да бъде медиатор и каква е неговата роля?

Ролята на медиатора е да помогне на страните да уредят спора по взаимно съгласие. Той е безпристрастно и независимо лице, назначено от съда. В някои случаи страните сами избират медиатора срещу заплащане на хонорар. Всички медиатори имат професионална квалификация да действат като такива. Повечето от тях освен това са семейни терапевти, социални работници или адвокати.

Медиаторът не може да предоставя доказателства в съда, що се отнася до казаното в производството по медиация, ако страните решат да заведат съдебно дело.

Кой може да поиска медиация?

Медиацията може да се използва в следните случаи:

раздяла или развод (в случай на развод — при условие че съпрузите живеят разделени от четири години или повече);

издръжка от/на съпруг;

уреждане на въпроси във връзка с извънбрачно дете, например полагане на грижи и упражняване на родителските права, право на посещение и издръжка;

изменяне на договор за раздяла или развод;

изменяне на договор, който урежда полагането на грижи за децата и упражняването на родителските права, правото на посещение или издръжката.

Не е необходимо лицето да е омъжено/женено, за да поиска медиация.

Как се започва производство по медиация и в какво се състои то?

За да може да използва медиация, заинтересованата страна трябва да изпрати писмо, адресирано до секретаря на съда, с искане за разрешение за започване на производство по медиация. Писмото трябва да съдържа имената и адресите на двете страни и номера на личната карта най-малко на лицето, което изпраща такова писмо. Не е необходимо писмото да съдържа подписа на адвокат, за да бъде допустимо. Това писмо се завежда в деловодството на Семейното отделение на Гражданския съд, като производството е напълно безплатно.

Медиацията може да започне и по докладна записка, но тази процедура се използва, когато и двете засегнати страни вече са постигнали съгласие по повечето правни въпроси. Докладната записка съдържа същите данни като писмото с тази разлика, че страните представят и договор, изготвен от техните адвокати или от общия им нотариус. Докладната записка трябва да бъде подписана от двете страни и от техния нотариус или от адвокатите и на двете страни и от техния нотариус.

След като писмото или докладната записка бъдат подадени, се назначава медиатор от списък, изготвен от съда. Медиаторът може да бъде избран лично от самите страни по взаимно съгласие. Медиаторът изпраща на страните уведомление по пощата за конкретна дата, на която да се явят в съда. Заседанията се провеждат в отделно помещение само с медиатора, а ако страните желаят — и с адвокатите на страните.

Медиацията не изисква присъствието на адвокат.

Медиаторът проучва, заедно със страните, възможностите за помирение. Ако медиаторът смята, че има надежда за брака или връзката на двойката, може да ги насочи към брачна консултация и да спре медиацията в изчакване на резултата от консултацията. Ако страните смятат, че техният брак или връзка повече не може да сработи, тогава медиаторът ще се опита да помогне на страните да се споразумеят относно децата и имуществото си.

Ако страните успеят да се споразумеят, се изготвя договор, който се прочита от медиатора, и ако страните са удовлетворени от съдържанието му, медиаторът внася договора официално в деловодството на съда, така че да може да се разгледа от съдия. Ако съдията одобри договора, тогава страните могат да се явят пред нотариус, който публикува договора и така го оповестява.

Ако страните не съумеят да се споразумеят, медиацията приключва и на страните се разрешава да продължат със съдебно дело. Страните следва да подадат молба за образуване на производство пред Семейното отделение на Гражданския съд в срок от два месеца от приключване на

медиацията. Ако молбата не бъде подадена в посочения срок, двойката ще трябва да започне производството, като премине отново първо през етап на медиация.

Какво става, ако една от страните живее в чужбина?

Трансграничен спор е спор, при който поне една от страните е с местоживеене или обичайно пребиваване в Малта, а другата страна е с местоживеене или обичайно пребиваване в друга държава членка, към датата, на която:

страните се съгласяват да използват медиация след възникването на спора;

медиацията е разпоредена от съда;

съгласно националното законодателство възникне задължение да се използва медиация; или

съдът постанови решение или определение — от датата на това решение или постановление.

В такъв случай лицето с обичайно пребиваване или местоживеене в чужбина трябва да пътува до Малта или да даде пълномощно на адвокат в Малта, който да го представлява, като лицето пътува до Малта само за да подпише договора за раздяла. От друга страна, ако лицето с местоживеене или обичайно пребиваване в Малта не знае къде пребивава неговия партньор (например той е напуснал Малта или е изоставил партньора си), то трябва да представи писмо за медиация, в което заявява този факт под клетва, като производството по медиация приключва веднага и въпросното лице започва съдебно дело срещу представителите на отсъстващия, които се назначават от съда.

Последна актуализация: 11/01/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Холандия

Медиация се разрешава при всички случаи и се прилага най-вече по гражданскоправни и публичноправни въпроси. Медиацията се провежда на доброволна основа. В Нидерландия е в ход подготовка на законодателни актове, в които се включват мерки за насърчаване на качеството.

В Нидерландия съществуват различни регистри на медиаторите. MfN е федерацията на най-големите сдружения на медиаторите и води значителен регистър на медиаторите. В регистъра на MfN се допускат само медиатори, които отговарят на внимателно подбрани критерии за качество. Приет е например кодекс за поведение за медиаторите. На уебсайта на MfN е поместена независима информация за медиацията и за медиаторите в Нидерландия.

Вторият регистър е международният регистър на ADR. Уебсайтът на този регистър улеснява намирането на медиатори и включва информация по свързани с медиацията теми.

В Нидерландия съществува също така „инициативата за медиация в правната система“ Това означава, че окръжният съд или апелативният съд, където е в ход производство по дело, уведомява участващите страни за възможността да изберат процедурата по медиация. Апелативният съд може да насочи страните така също към „консултиране на родители“, в рамките на което може да се потърси евентуално разрешаване на проблема чрез медиация.

Други органи, от които може да бъде получена информация за медиацията, са Juridisch Loket (Служба за правна информация и съдействие) и Raad voor de Rechtsbijstand (Съвет за правна помощ).

При определени обстоятелства разходите за медиацията може да бъдат възстановени изцяло или частично.

Връзки

<http://www.nmi-mediation.nl>

<http://www.adr-register.com/nl>

<http://www.rechtspraak.nl/hoewerkt-het-recht/mediation-naast-rechtspraak>

<http://www.juridisch.nl>

<http://www.rechtsbijstand.nl>

Последна актуализация: 23/10/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Австрия

При семейни дела в Австрия съдът се стреми да постигне уреждане на спора по взаимно съгласие. За тази цел той може да разпреди и първоначална сесия по медиация или да препоръча медиация (член 107, алинея 3, точка 2 от Закона за безспорното (охранително) производство, *Außerstreitgesetz*). Двунационалните екипи от медиатори отговарят на представите за семейна медиация в Австрия, но трябва да бъдат формирани на ad hoc основа с помощта на Федералното министерство на правосъдието (*Bundesministerium für Justiz*) в ролята му на централен орган и тази на частни сдружения за медиация.

Последна актуализация: 03/09/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Полша

Процедура по медиация при семейни дела, бракоразводни дела и дела за раздяла

Медиацията е доброволна поверителна форма на разрешаване на спорове, при която страните в даден конфликт или спор се опитват да постигнат споразумение сами с помощта на неутрален и безпристрастен медиатор. Въпросите, които се обсъждат в хода на медиацията, зависят от волята на участниците. Предмет на споразумението могат бъдат следните въпроси: помиряването на съпрузите, определяне на условията на раздялата, начина на упражняване на родителските права, правото на лични отношения с децата, задоволяване на нуждите на семейството,

издръжката, както и имуществени и жилищни въпроси. Споразумение, постигнато в резултат на медиация, може да обхваща също и въпроси като издаването на международен паспорт, избора на образование за детето, контактите с други членове на семейството или управление на имуществото на детето.

Ползи от медиацията

- Медиацията спомага за намаляване на равнището на отрицателни емоции и за разбиране на собствените нужди и тези на другите, като по този начин се намалява свързаното със спора психическо натоварване.

Как се пристъпва към медиация?

- Медиацията може да се проведе преди даден въпрос да бъде отнесен до съда или след започване на производството — въз основа на съдебно решение.
- Във всички случаи медиацията изисква съгласието на страните.
- Всяка страна може да поиска медиация на всеки етап от съдебното производство.

Кой решава относно избора на медиатор?

- Медиатор се избира съвместно от страните или се назначава от съда, като най-напред се вземат предвид лицата, включени в списъка на постоянните медиатори.

Колко може да продължи медиацията?

- Процедурата по медиация, която е започнала въз основа на съдебно решение, не следва да продължи повече от 3 месеца, но този срок може да бъде удължен при подаване на съвместно искане или по друга важна причина, ако това улеснява уреждането на спора.

Как протича процедурата по медиация?

- След получаване на съдебното решение медиаторът се свързва със страните, за да определи датата и мястото за провеждане на среща.
- Медиаторът разяснява правилата и начина на провеждане на процедурата по медиация и отправя питане дали страните са съгласни да се пристъпи към медиация.
- Медиацията представлява обсъждане между страните в присъствието на медиатор. Между медиатора и всяка от страните могат да се провеждат и индивидуални срещи.
- Страните могат да решат да не участват в медиацията.
- Медиацията е поверителна. Медиаторът не може да разкрива на трети лица информация за медиацията. Протоколите от медиацията не съдържат никакви оценки или становища на страните.
- Медиаторът не може да свидетелства за фактите, които е узнал във връзка с провеждането на медиацията, освен ако страните не го освободят от задължението за пазене на тайна.

Как може да приключи медиацията?

- Медиацията може да приключи с постигане на взаимно приемливо споразумение, подписано от страните.
- При дела за развод или раздяла медиацията може да доведе до помиряване на съпрузите или до сключване на споразумение между тях, или до постигане на общи правни позиции. Те служат за основа на решаването на делото от съда.
- Медиаторът връчва копие от протоколите на страните.
- Медиаторът внася в съда протоколите и всяко постигнато споразумение.
- Споразумение, постигнато в резултат на медиация, което е било одобрено от съда, има правна сила на съдебно решение и слага край на производството.
- Съдът ще откаже да одобри споразумението, ако то противоречи на закона или на добрите нрави, целта му е да заобиколи закона или ако е неразбираемо или съдържа противоречия.
- Ако споразумение, на което е придадена изпълнителна сила, не е било действително изпълнено, то може да бъде отнесено до съдебен изпълнител с цел принудителното му изпълнение.
- Ако не бъде постигнато споразумение, страните могат да упражнят правата си в съдебно производство.

Колко струва медиацията?

Разходите за медиацията се поемат от страните. Обикновено страните си ги поделят поравно, освен ако не са се договорили друго.

Някоя от страните може да поиска освобождаване от разходите за медиация.

Независимо от изхода на делото съдът може да разпорежи дадена страна да възстанови разходите, произтичащи от явно необоснован отказ да участва в медиация.

Ако бъде постигнато споразумение преди провеждането на съдебното заседание, съдебната такса ще бъде възстановена на 100 % на страните. Ако споразумението пред медиатора бъде постигнато на по-късен етап от производството (след започване на производството), се възстановяват 75 % от съдебната такса.

При дело за развод или раздяла, ако страните се помирят пред първоинстанционния съд и оттеглят иска, съдебната такса, платена при завеждане на делото в съда, се възстановява на 100 %. Ако страните се помирят преди приключването на производството пред второинстанционния съд, се възстановяват 50 % от таксата, платена за въззивното обжалване.

В случай на извънсъдебна медиация възнаграждението на медиатора се определя спрямо тарифата на центъра за медиация или страните се споразумяват относно възнаграждението с медиатора преди началото на медиацията.

Последна актуализация: 20/05/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Португалия

СЕМЕЙНА МЕДИАЦИЯ В ПОРТУГАЛИЯ

Принцип на доброволно участие и одобрение на споразумението

Медиацията в Португалия е доброволна. Страните в семеен спор, засягащ деца или съпрузи, могат да използват публична или частна семейна медиация по взаимно съгласие. Съдът може също да насочи страните към медиация, но не може да им я налага без тяхно съгласие. До семейна медиация може да се пристъпи преди предявяването на иск пред съда или пред службата по гражданското състояние (*Conservatória do Registo Civil*

) или след като искът вече е бил предявен. **И в двата случая, за да има изпълнителна сила, споразумението, свързано със семейни въпроси, трябва да бъде одобрено.** Представителите на страните (ако има такива) също могат да присъстват на сесиите по медиацията и те на практика понякога го правят. В Закон № 29/2013 от 19 април се определят общите принципи, приложими към медиацията.

Медиация в съда

Ако страните пристъпят към **семейна медиация преди предявяването на иск** и ако се стигне до споразумение, те следва да **поискат от избрана от тях служба по гражданското състояние да одобри** споразумението. Такива споразумения могат да обхващат въпроси, засягащи съпрузите (напр. развод, плащания на издръжка между съпрузите, семейното жилище, използване на фамилното име на бившия съпруг), и въпроси, засягащи децата (напр. споразумение, свързано с родителската отговорност, приложено към споразумението за развод, или споразумение за плащания на издръжка за пълнолетни деца). Преди одобрението от страна на длъжностното лице по гражданското състояние прокуратурата (*Ministério Público*) изготвя становище относно споразумението, доколкото то е свързано с родителска отговорност за малолетни и непълнолетни.

Ако медиацията се извършва преди предявяването на иск пред съда и **ако нейната единствена цел е да се постигне споразумение относно родителската отговорност за малолетни и непълнолетни** (без приложено споразумение за развод или законна раздяла), страните трябва да поискат от компетентния съд да одобри споразумението.

Ако **семейната медиация се извършва, докато съдебното дело е висящо**, тя протича по следния начин:

При съдебни искове относно родителска отговорност (напр. упражняване на родителските права, правото на лични отношения с децата, издръжката за малолетни и непълнолетни) първо има етап на специализирано техническо изслушване и на медиация. Ако страните не постигнат споразумение по време на срещата, на която са били призовани от съдията, той спира преговорите за срок, който варира между два и три месеца, и насочва страните към един от следните алтернативни механизми: медиация, доколкото страните са съгласни или искат да пристъпят към медиация; или специализирано техническо изслушване, което се провежда от службите за техническа оценка на съда. След изтичането на срока на спиране преговорите се възобновяват и ако е било постигнато споразумение по един от посочените по-горе методи, съдията разглежда и одобрява споразумението. Ако не е било постигнато споразумение, делото преминава към съдебна фаза.

Като правило при всички граждански искове, включително тези, засягащи съпрузи (напр. развод и законна раздяла, издръжката между съпрузи и бивши съпрузи, присъждането на семейното жилище, когато няма предварително споразумение) член 273 от Гражданския процесуален кодекс (*Código de Processo Civil*) предвижда възможност съдът да спре производството и да изпрати делото за медиация, освен ако някоя от страните не се противопостави на това.

В съответствие с член 272, параграф 4 от Гражданския процесуален кодекс страните могат да поискат също така да се спре производството по взаимно съгласие за срок от три месеца и през това време да пристъпят към медиация по собствена инициатива.

Ако в посочените по-горе случаи се постигне споразумение чрез медиация, докато производствата са висящи, страните трябва да **поискат одобрението му от съда.**

Искове, касаещи семейни въпроси, които са от компетентността на длъжностното лице по гражданското състояние, изискват предварителното съгласие на двете страни, като в противен случай са от компетентността на съдилищата. Поради това пристъпването към медиация по инициатива на страните може да бъде полезно преди образуване на производството. След образуване на производството пред службата по гражданското състояние член 14, параграф 3 от Наредба-закон № 272/2001 от 13 януари предвижда, че длъжностното лице по гражданското състояние трябва да информира съпрузите, които са поискали развод, че съществуват услуги по медиация. Разпоредбата позволява на страните, докато бракоразводното производство по взаимно съгласие е висящо в службата по гражданското състояние, да пристъпят към медиация с цел помирение на съпрузите или преразглеждане на споразумението, свързано с родителската отговорност, приложено към споразумението за развод, когато има искане от страна на прокуратурата в тази връзка.

Избор на публичен или частен медиатор, продължителност и разходи, свързани с медиацията

Като общо правило семейната медиация е с **максимална продължителност от три месеца** въз основа на принципите определени в член 272, параграф 4 от Гражданския процесуален кодекс. Само в изключителни и надлежно обосновани случаи медиацията може да надвиши този срок. Ако страните пристъпят към **частна медиация**, те трябва да платят възнаградението на медиатора. Неговият размер, правилата и графикът за провеждане на медиацията са определени в протокола за медиацията, подписан от страните и от медиатора в началото на процедурата по медиация. Министерството на правосъдието поддържа списък на частни и публични медиатори, който страните могат да разгледат, за да изберат частен медиатор: <http://www.dgpj.mj.pt/sections/gral/mediacao-publica>.

За да пристъпят към **публична медиация**, страните следва да се свържат със Службата за алтернативно разрешаване на спорове (*Gabinete de Resolução Alternativa de Conflitos*) към Генералната дирекция за правосъдна политика и да поискат предварителна сесия по медиация. Тя може да бъде уговорена по телефона, по електронната поща или чрез онлайн формуляр. При предварителната сесия по медиация между страните и медиатора се подписва протокол за медиацията. Определя се нейната продължителност, насрочват се сесиите и се разясняват процедурните правила.

Разходите за публична семейна медиация са 50 евро за всяка от страните, независимо от броя на насрочените сесии. Тази такса от 50 евро се плаща от всяка от страните при започването на публичната медиация. Възнагражденията на медиаторите от публичната система не се поемат от страните. Те се плащат от Генералната дирекция за правосъдна политика съгласно тарифа, определена по закон.

Сесиите по публична медиация могат да се състоят в помещенията на Генерална дирекция за правосъдна политика или в помещения, които са предоставени в общината по местоживее на страните.

При публичната медиация страните могат да изберат медиатор от списък с публични медиатори. Ако не го направят, Службата за алтернативно разрешаване на спорове към Генерална дирекция за правосъдна политика определя един от медиаторите от списъка с публични медиатори, избран по ред на последователност, като взема предвид близостта му до района на пребиваване на страните. По принцип това определяне се прави по електронен път.

Ако страните имат право на **правна помощ**, тя може да включва разходите за медиация.

Трансгранична медиация и съвместна медиация

В случай на **трансграничен спор**, при който е невъзможно да се проведат сесии с лично присъствие, е възможно да се използват системи за видеоконферентна връзка с цел да се осъществи медиацията.

В Португалия **медиатори от други държави членки** могат не само да се регистрират, за да бъдат включени в списъка на семейните медиаторите, изготвян от Министерството на правосъдието (който включва публични и частни медиатори), но също така да бъдат избирани за списъка с публични семейни медиатори (чрез публичен търг). И в двата случая това се извършва при същите условия като тези, приложими за националните медиатори.

В Португалия **съвместната медиация се допуска** както в система за публична медиация, така и в системата за частна медиация. Съвместната медиация може да се проведе по избор на страните или по предложението на медиатора, ако той счита, че това е най-добрият подход във връзка с делото.

Полезни връзки

Моля, посетете <http://www.dgpj.mj.pt/sections/gral/mediacao-publica> за: връзка към националното законодателство в областта на медиацията; връзка към списъка на публичните и частните семейни медиатори; връзка към информацията относно семейната медиация и медиацията като цяло.

Искания за публична медиация могат да бъдат подавани чрез обаждане на телефон +351 808 26 2000 или по *електронната поща* на адрес smf@gral.mj.pt, или чрез електронен формуляр, публикуван на <http://smf.mj.pt/>.

Обща забележка

Информацията, съдържаща се в настоящия информационен лист, е с общ характер и не е изчерпателна и не обвързва звеното за контакт, европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела, съдилищата или всяко друго лице. Тя не премахва необходимостта от проверка на приложимото законодателство във всеки един момент.

Последна актуализация: 28/01/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Румъния

Закон № 192/2006 урежда медиацията и организацията на професията на медиатора и включва общи разпоредби, разпоредби относно професията на медиатора (придобиването на качеството на медиатор, временното лишаване от него и загубата му, Съвета по медиация, организацията и упражняването на професията на медиатора, правата и задълженията на медиатора, отговорността на медиатора), процедурата по медиация (процедурата преди сключването на споразумението, постигнато в резултат на медиация, споразумението, постигнато в резултат на медиация, процеса на медиация, приключването на процедурата по медиация) и специални разпоредби относно семейните спорове и наказателните дела.

Страните могат да участват в информационната среща относно предимствата на медиацията, включително, когато е приложимо, след образуването на съдебно производство в компетентния съд, с цел уреждане на спора по този начин. Доказателството за участие в информационната среща относно предимствата на медиацията е информационният сертификат, издаден от медиатора, който е предоставил информацията. Информацията относно предимствата на медиацията може да се предостави от съдия, прокурор, правен съветник, адвокат или нотариус и в тези случаи се удостоверява писмено.

Предмет на медиация не могат да бъдат строго лични права, като например тези, свързани със статута на лицето, или други права, с които страните не могат да се разпоредят със споразумение или с друг акт.

Дейността по медиация се провежда по един и същи начин за всички лица, независимо от тяхната раса, цвят на кожата, народност, етническа принадлежност, език, религия, пол, убеждения, политическа принадлежност, имуществено състояние или лично и обществено положение.

Медиацията е дейност от обществен интерес. При изпълнение на задълженията си медиаторът не разполага с правомощия за вземане на решения по отношение на съдържанието на споразумението, което трябва да бъде постигнато между страните, но може да ги насочва при проверката на неговата законосъобразност. Медиацията може да се проведе между две или няколко страни. Страните могат да избират свободно своя медиатор. Медиацията може да се проведе от един или няколко медиатора. Съдебните и арбитражните органи, както и всички други органи с правораздавателни правомощия информират страните за възможността и за предимствата от използването на процедурата по медиация и ги насърчават да използват това средство за уреждане на техните спорове.

Страните могат да поискат от нотариус да завери споразумението. Изготвеният от нотариуса документ, с който се заверява споразумението, постигнато в резултат на медиацията, има изпълнителна сила.

Страните по споразумението, постигнато в резултат на медиация, могат да се явят пред съда, за да поискат решение, което потвърждава тяхното споразумение. Компетентен е или съдът, в чийто съдебен район се намира местожителството/местопребиваването/седалището на някоя от страните, или съдът, в чийто съдебен район се намира мястото, където е сключено споразумението, постигнато в резултат на медиация.

Решението, с което съдът одобрява споразумението на страните, се постановява в закрито заседание и подлежи на изпълнение.

Специални разпоредби относно семейни спорове. Медиацията може да се използва за уреждане на разногласия между съпрузите, засягащи продължаването на брака, делбата на общото имущество, упражняването на родителските права, установяването на местожителството на децата, приноса на родителите към издръжката на децата, както и всички други разногласия, които възникват в отношенията между съпрузите по отношение на правата, с които могат да разполагат по закон. Споразуменията, постигнати в резултат на медиация, сключени между страните по въпроси/спорове, имащи за предмет упражняването на родителските права, приноса на родителите към издръжката на децата и установяването на местожителството на децата, се постановяват от съда под формата на решения, в които се установява съгласието на страните.

Страните внасят споразумението между съпрузите за прекратяване на брака и за уреждане на свързаните с развода въпроси в съда, който е компетентен да постанови решението за развод.

Медиаторът следи за това резултатът от медиацията да не противоречи на висшите интереси на детето, насърчава родителите да мислят първо и преди всичко за нуждите на детето и се уверява, че поемането на родителската отговорност, фактическата раздяла или разводът няма да имат неблагоприятно въздействие върху растежа и развитието на детето.

Преди сключването на споразумението, постигнато в резултат на медиация, или, когато е приложимо, в хода на процедурата медиаторът извършва надлежна проверка, за да установи дали са налице оскърбителни или насилствени отношения между страните и дали съществува вероятност последиците от такова положение да повлияят на медиацията, след което решава дали при тези обстоятелства е уместно уреждането на спора чрез медиация. Ако в хода на медиацията медиаторът узнае факти, които застрашават нормалния растеж или нормалното развитие на детето или могат да навредят на висшите интереси на детето, той трябва да уведоми компетентния орган за тях.

Закон № 217/2003 за предотвратяването и борбата с домашното насилие съдържа разпоредби относно институциите с правомощия за предотвратяване и борба с домашното насилие (които имат задачата да насочват страните по спора към медиация), учреденията за предотвратяване и борба с домашното насилие (включително центрове за подкрепа, предназначени за извършителите на насилие, които предоставят услуги по консултиране и семейна медиация, като случаите на домашно насилие могат да бъдат предмет на медиация по искане на страните), заповедите за защита и финансирането в областта на предотвратяването и борбата с домашното насилие.

В рамките на гражданското производство съдията препоръчва на страните да решат спора си по взаимно съгласие чрез медиация и в хода на производството той полага усилия да помири страните, като им предоставя необходимите напътствия.

При спорове, които могат да бъдат предмет на процедура по медиация, съдията може да призове страните да посетят информационната среща относно предимствата от използването на тази процедура. Когато съдията прецени, че е необходимо с оглед на обстоятелствата по делото, той препоръчва на страните да използват медиацията за уреждане на спора по взаимно съгласие на всеки етап от съдебното производство. Медиацията не е задължителна за страните.

Ако съдията препоръча медиация, страните (които преди това не са опитали да разрешат спора чрез медиация преди завеждането на дело в съда) трябва да се явят пред медиатора, за да ги информира за предимствата на медиацията. След получаване на информацията страните решават дали да приемат да решат своя спор чрез медиация.

Ако страните се помирят, съдията одобрява тяхното споразумение в постановеното от него решение.

В случай на развод молбата за развод може да е придружена от постигнатото чрез медиация споразумение между съпрузите за прекратяването на брака и когато е приложимо, споразумението за уреждането на свързаните с развода въпроси.

Закон № 272/2004 за закрилата и утвърждаването на правата на детето съдържа разпоредби относно правата на детето (гражданските права и свободи, алтернативна семейна среда и грижи, здравето и благоденствието на детето, образованието, развлекателните и културните дейности), разпоредби относно специалната закрила за деца, които са лишени временно или за постоянно от закрилата на своите родители (приемна грижа, спешна приемна грижа, специализиран надзор и наблюдение на прилагането на мерките за специална закрила), разпоредби относно закрилата на детето (бежанци или в случай на въоръжен конфликт, деца, които са извършили престъпление, но не могат да бъдат подведени под наказателна отговорност, срещу злоупотребата, занемаряването или експлоатацията, включително икономическата експлоатация, срещу злоупотребата с наркотици и всяка форма на насилие, деца, чиито родители работят в чужбина, и срещу отвличане или всяка форма на трафик), разпоредби относно институциите и службите с правомощия в областта на закрилата на детето на централно и местно равнище, частни организации и финансиране на системата за закрила на детето.

Обществената служба за социално подпомагане е длъжна да предприема действията, необходими за ранното установяване на рискови ситуации, които могат да доведат до разделяне на дете от неговите родители, и да предотвратява неправомерно поведение от страна на родителите и домашно насилие. Всеки случай на разделяне на дете от родителите му и всяко ограничаване на упражняването на родителските права трябва да са предшествани от системното осигуряване на услуги и помощи, предвидени по закон, със специален акцент върху предоставянето на подходяща информация на родителите, на съвети, както и на терапия или медиация, предоставени съгласно плана за услуги.

Последна актуализация: 24/01/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Словения

Медиацията в Словения се урежда от [Закон за медиацията по граждански и търговски дела](#) (*Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah; Uradni list RS* (Официален вестник на Република Словения); Официален вестник на Република Словения бр. 56/08), който по силата на своя член 2, алинея 1 се прилага за медиацията по семейни въпроси във връзка с иски, по които страните могат свободно да се договарят и да уреждат. Освен това [Законът за алтернативното разрешаване на съдебни спорове](#) (*Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov*, Официален вестник на Република Словения бр. 97/09 и 40/12), в който се предвижда, че съдът трябва да позволи медиацията между страните по правни спорове, също се прилага към семейните отношения.

Член 22, алинея 1 от Закона за алтернативното разрешаване на съдебни спорове предвижда, че медиацията по спорове, произтичащи от отношенията между родители и деца, е безплатна, тъй като възнаграждението на медиатора и пътните му разходи се поемат изцяло от съда, а не от страните. Това важи и за случаите, когато заедно със спора, произтичащ от отношенията между родители и деца, чрез медиацията се решават и имуществените отношения между съпрузите.

Съгласно член 2 от [Правилата за медиаторите в програмите на съдилищата](#) (*Pravilnik o mediatorjih v programih sodišč*; Официален вестник на Република Словения бр. 22/10 и 35/13), съдът, който поддържа списъка на медиаторите съгласно Закона за алтернативното разрешаване на съдебни спорове, определя в съответствие с нуждите на програмата максималния брой медиатори, който може да бъде включен в списъка за всяка предметна област. За медиацията по семейни въпроси във връзка с броя на медиаторите в списъка съдът трябва да вземе предвид факта, че медиацията по спорове, произтичащи от отношенията между родители и деца, може да се провежда от двама медиатори, единият от които е положил държавния изпит по право, а другият притежава експертни познания и опит в областта на психологията или друга подобна област. Словенските закони не съдържат други разпоредби относно медиацията по семейни въпроси. С новия Семейен кодекс медиацията по семейни въпроси следва да се уреди по-подробно.

Списъците на медиаторите по области и по отделните съдилища може да бъде намерен на уебсайта на съответните съдилища, както и на уебсайта на Министерството на правосъдието, което поддържа Централния регистър на медиаторите в програмите на съдилищата съгласно Закона за алтернативното разрешаване на съдебни спорове.

Интернет връзки по темата:

[Обща информация относно медиацията](#) (не разполагаме с отделна връзка за семейната медиация)

[Централен регистър на медиаторите](#)

Последна актуализация: 23/03/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Словакия

1. Обща информация относно медиацията

В Словашката република медиацията в областта на семейното право се извършва единствено въз основа на доброволно участие; тя се провежда от медиатори, които не са специализирани в областта на семейното право. Съдът не е длъжен да разпорежи или да препоръча медиация за уреждане на даден спор. Той може единствено да посъветва страните да се опитат да решат спора си чрез медиация.

2. Връзка към списъка на медиаторите в Словакия

Връзка към словашки уебсайт, на който можете да намерите списък на медиаторите, е публикувана на <http://www.komoramediatorov.sk/>, където са изброени членовете на Словашката камара на медиаторите (*Slovenská komora mediátorov*), както и на <http://www.najpravo.sk/>, където медиаторите са изброени по окръга или района, в който се намират. Пълен списък на медиаторите, които са завършили професионално обучение, за да работят като медиатори, можете да намерите на уебсайта на Министерството на правосъдието на Словашката република (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) <http://www.justice.gov.sk/>.

3. Връзка към уебсайт за медиация в областта на семейното право и медиацията като цяло

Обща информация относно медиацията можете да намерите на уебсайта на Словашката камара на медиаторите: <http://www.komoramediatorov.sk/>, както и на <http://www.najpravo.sk/>.

4. Връзка към словашкото законодателство

Специално национално законодателство относно медиацията в областта на семейното право не е било прието досега. Процедурата по медиация в тази област, както и във всички други области, в които медиацията е допустима за извънсъдебно разрешаване на спорове, се провежда съгласно Закон № 420/2004 за медиацията и за изменение на някои закони https://eur-lex.europa.eu/n-lex/index_bg.htm.

Последна актуализация: 14/01/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Финландия

Във Финландия се прилагат три различни процедури за семейна медиация: 1) извънсъдебна медиация; 2) съдебна медиация като независима процедура; както и 3) медиация като част от изпълнението на решение за упражняване на родителските права върху дете или права на лични отношения.

1. Извънсъдебна медиация

Според Закона за брака (234/1929) споровете и правните въпроси, които възникват в рамките на семейството, трябва да се уреждат преди всичко чрез преговори между членовете на семейството и да се решават с постигането на споразумение. Когато членове на семейството имат нужда от външна помощ за решаването на спорове, те може да потърсят съдействието на семейни медиатори, които се осигуряват от органите за социално благосъстояние към общините. В повечето случаи назначаваните за тази цел семейни медиатори са служители на службите за ориентиране и семейно консултиране и други социални служби. Семейната медиация е процедура, различна от другите услуги по социално и семейно консултиране, като с нея се цели да се намерят решения на спорове между страните по пътя на взаимното обсъждане и преговорите. Освен от общините, услуги по медиация се предоставят така също от центрове за семейно консултиране към църквата, както и от други организации и физически лица, упълномощени да се занимават с медиация.

В случай на развод специалната задача на медиатора е да защитава правата на децата. Медиаторът помага на родителите да уредят по взаимно съгласие всички въпроси, свързани с децата. Това означава, наред с други неща, постигането на споразумения дали двамата родители да упражняват съвместно родителските права върху децата, с кого да живеят децата и как да се срещат с другия родител, както и как родителите да си поделят отговорността за материалното обезпечаване на техните деца. Ако родителите постигнат споразумение, медиаторът им помага да съставят договор. С цел споразумението да придобие изпълнителна сила, медиаторът приканва родителите да организират потвърждаване на споразумението от длъжностно лице, което отговаря за интересите на децата. Потвърденото споразумение е равносилно на съдебно решение. Семейната медиация е доброволна, поверителна и безплатна. Контакт със службите за семейна медиация може да се осъществи от цялото семейство или съпрузите, независимо дали заедно или поотделно.

2. Съдебна медиация

Съдът може да изпълнява функциите на медиатор в дела, свързани с упражняването на родителски права, жилищни въпроси, права на лични отношения и финансова издръжка за деца (член 10 от Закона за медиацията в граждански дела и потвърждаване на споразумения в общи съдилища, 394/2011). Медиацията е отделна процедура от съдебното производство. Тя е доброволна, но за нея е нужно съгласието и на двамата родители. Тя е по-бърза и по-евтина от съдебното производство.

Процедурата по медиация се открива, когато страните поискат медиация от съда. Възможно е също така спор по вече е започнало съдебно дело да бъде насочен за медиация. Медиацията може да бъде прекратена на всеки етап. Медиаторът е съдия, който се подпомага от експерт, обикновено психолог или социален работник. Страните в процедурата по медиация може да се подпомагат от адвокат по техен избор или от друг асистент. При съдебната медиация е възможно да се кандидатства за правна помощ от държавните фондове за покриване на възнаграждението за асистента. В хода на съдебната медиация трябва да се защитава висшият интерес на децата. Когато преценява дали дадено споразумение може да бъде потвърдено, съдът трябва да има предвид Закона за упражняване на родителски права върху децата и правото на лични отношения (361/1983) и Закона за издръжките за деца (704/1975). Потвърденото споразумение е равносилно на съдебно решение. Ако не може да бъде постигнато споразумение, съдът прекратява случая. Ако даден случай по съдебно дело бъде насочен за медиация, но медиацията се окаже неуспешна, той се връща към съдебното производство.

3. Медиация в рамките на изпълнителен процес

Тази форма на медиация е на разположение само когато родители са завели дело за изпълнение в районния съд. В този случай съдебното решение вече е постановено, но другият родител не го е спазил.

Според Закона за изпълнение на решения по упражняване на родителски права върху децата и правото на лични отношения (619/1996) по принцип съдът определя медиатор в случаите, когато е потърсен за изпълнение на решението за упражняване на родителските права или правото на лични отношения. Медиаторът обикновено е психолог, който добре познава детската психология, социален работник, който е запознат със защитата на децата, или длъжностно лице, което отговаря за интересите на децата. Целта на медиацията е да подпомогне сътрудничеството между родителите на децата или други заинтересовани страни, за да се гарантира благосъстоянието на децата. Медиаторът урежда среща между родителите и говори насаме с детето (или децата), за да установи техните желания и мнения, ако това е възможно, предвид възрастта и степента на развитие на детето (или децата). Медиаторът изготвя доклад за медиацията, който представя пред съда. Ако медиацията не доведе до постигане на споразумение между родителите, съдът се произнася по делото, като взема предвид, наред с други, доклада на медиатора.

За медиаторите

Организирането на семейна медиация е отговорност на органите за социално благосъстояние към общините. За данни за контакт с общините вж.:

<http://www.kunnat.net/fi/Yhteystiedot/kunta-alan-yhteystiedot/kunnat/Sivut/default.aspx>

Финландската адвокатска колегия обучава адвокати, които да изпълняват функциите на медиатори в семейноправни спорове:

http://www.asianajaliitto.fi/asianajopalvelut/etsi_asianajaja

Съдебната медиация е в кръга на отговорностите на районните съдилища. За данни за контакт с районните съдилища вж. уебсайта на Съдебната администрация: <http://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/fi/index/yhteystiedot.html>

За медиацията

Рубрика „Медиация“ на уебсайта на Съдебната администрация: <http://oikeus.fi/fi/index/esitteet/perheasioidensovittelu.html>

Брошура на Министерство на правосъдието относно съдебната медиация при спорове по упражняване на родителски права:

https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Брошура на английски език: https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Национален институт за здраве и благосъстояние, Наръчник за защита на детето, семейна медиация:

<https://www.thl.fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/lapsen-asema-erotilanteessa/perheasioiden-sovittelu>

Процедура на Финландската адвокатска колегия за уреждане на семейноправни дела по взаимно съгласие:

http://www.asianajaliitto.fi/asianajopalvelut/sovintomenettely/sovintomenettely_perheasioissa

Финландски форум за медиация:

<http://www.ssf-ffm.com/index.php>

Национално законодателство

Специални разпоредби относно семейната медиация са включени в следните закони:

Закон за брака (234/1929):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1929/19290234?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=avioliitolaki#O1L5>

Закон за родителски права върху децата и правото на лични отношения (361/1983):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>

Закон за упражняване на родителски права върху децата и правото на лични отношения (619/1996):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960619>

Закон за медиацията в граждански дела и потвърждаване на споразумения в общи съдилища (394/2011):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110394>

Последна актуализация: 08/02/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Трансгранична семейна медиация - Швеция

Семейна медиация

Основен принцип на шведското право е, че решенията, основани на постигнато съгласие (консенсусни решения), са най-добри за детето. Поради това правилата са формулирани по такъв начин, че първо трябва да се направи опит родителите да бъдат убедени да постигнат споразумение по въпросите, засягащи техните деца.

С кого да се осъществи контакт

Социалните служби носят специална отговорност и трябва, наред с други неща, да предлагат на родителите процедурата по помирение (*samarbetssamtal*). С процеса по съгласуване се цели да се помогне на родителите да постигнат споразумение; вж. допълнителна информация за процеса на помирение. Ако родителите са съгласни, тяхното консенсусно решение може да бъде включено в споразумение, което се одобрява от социалните служби. Съдилищата също носят отговорност първо да се опитат да постигнат консенсусно споразумение между родителите. Ако този опит е неуспешен, съдът може да разпорежи процес на помирение или медиация (*medling*).

В коя област е допустимо или най-често се прибягва до медиация?

Семейната медиация при дела пред съда е предназначена да се използва, когато например процесът на помирение не е дал резултат, но все още се смята, че има възможност родителите да се споразумеят по въпроси, засягащи техните деца.

Има ли специални правила, които да се следват?

Съдът решава кой да бъде назначен за медиатор. Решението, с което се назначава медиация, само по себе си не изисква съгласието на страните, но за медиатора може да е трудно да изпълни своята задача, ако даден родител активно се противопоставя на назначаването на медиатор. След консултация със съда, медиаторът решава как да бъде организирана медиацията. Няма кодекс на поведение или подобен на него текст за медиаторите.

Информация и обучение

Няма национална организация за обучение на медиатори.

Колко струва медиацията?

Медиаторите имат право на разумно възнаграждение за покриване на техния труд, време и разноски. Това възнаграждение се заплаща от държавата.

Последна актуализация: 25/01/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.